

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

**Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών
Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης**

Προπτυχιακό
Πρόγραμμα Σπουδών

Θεσμικό Πλαίσιο Διαμόρφωσης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών [α]

- Προεργασία – προετοιμασία Προσχεδίου Προγράμματος από την Επιτροπή Προγράμματος & Οδηγού σπουδών
 - επτά μέλη ΔΕΠ , ένα μέλος της γραμματείας και ένας / μία εκπρόσωπος φοιτητών
- Έγκριση – οριστικοποίηση του Σχεδίου Προγράμματος από τη Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης
- Έγκριση – επικύρωση του προγράμματος από τον Πρύτανη μετά από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου σε περίπτωση ευρύτερων και δομικών αναθεωρήσεων
 - Για περιπτώσεις περιορισμένης κλίμακας αναπροσαρμογών από έτος σε έτος δεν απαιτείται η έγκριση – επικύρωση αυτή

Θεσμικό Πλαίσιο Διαμόρφωσης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών [β]

- Δημοσιοποίηση προγράμματος
 - Στην ιστοσελίδα του τμήματος,
 - διανομή CD με τον οδηγό σπουδών στις νεοεισερχόμενες / στους νεοεισερχόμενους στο Τμήμα
 - παρουσίαση / ενημέρωση όλων των φοιτητριών / φοιτητών στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους
- Παρακολούθηση και διαχείριση της εφαρμογής του προγράμματος από την Επιτροπή Προγράμματος & Οδηγού σπουδών
 - Επίλυση προβλημάτων φοιτητριών / φοιτητών
 - Εισηγήσεις για μικροαλλαγές και προσαρμογές
 - Ρυθμίσεις προσωρινού και μεταβατικού χαρακτήρα

Αποστολή των Παιδαγωγικών Τμημάτων

- «Τα παιδαγωγικά Τμήματα έχουν στα πλαίσια του άρθρου 1 του 1268/82 ειδικότερα ως αποστολή:
 - α) Να καλλιεργούν και να προάγουν τις Παιδαγωγικές Επιστήμες με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα
 - β) Να παρέχουν στους πτυχιούχους τους τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία
 - δ) Να συμβάλλουν στην εξύψωση του επιπέδου και στην κάλυψη των αυξανομένων αναγκών της Εκπαίδευσης σε ό,τι αφορά ζητήματα Παιδαγωγικής
 - ε) Να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και επίλυση παιδαγωγικών προβλημάτων εν γένει»
- [άρθ. 2 του Π.Δ. 320/83 / «Οργάνωση και λειτουργία των Παιδαγωγικών Τμημάτων των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» / ΦΕΚ 116Α / 07-09-1983]

Στόχοι

του Παιδαγωγικού Τμήματος

Προσχολικής Εκπαίδευσης Θεσσαλίας

- Επιμέρους στόχοι του τμήματος είναι:
 - *«Η κατάρτιση εκπαιδευτικών βάσει σύγχρονων προσεγγίσεων που προωθούν πρακτικές αναστοχαστικότητας και αυτοαξιολόγησης*
 - *Η κατάρτιση εκπαιδευτικών σε σύγχρονες μεθόδους και μοντέλα διδασκαλίας που αφορούν σύγχρονα και ευέλικτα περιβάλλοντα μάθησης με αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.)*
 - *Η προαγωγή της έρευνας σε σχέση με την εκπαιδευτική θεωρία και πράξη*
 - *Η διασύνδεση θεωρίας και πράξης στην εκπαίδευση γενικότερα, αλλά και ζητήματα που αφορούν την πρώτη παιδική και προσχολική ηλικία»*
 - [Οδηγός Σπουδών ΠΤΠΕ, 2010, σ.12]

Εκπαιδευτικές Δραστηριότητες / Μέσα για την Υλοποίηση του Προγράμματος Σπουδών

- Μαθήματα
 - Μαθήματα με μορφή διαλέξεων
 - Μαθήματα με μορφή διαλέξεων **και**
 - με εργαστηριακή άσκηση ή / και
 - με πρακτική άσκηση
- Μαθήματα ξένης γλώσσας
- Σεμινάρια
- Πτυχιακή διπλωματική εργασία
- Πρακτική άσκηση σε νηπιαγωγεία

Ταξινομήσεις / Ομαδοποιήσεις των Μαθημάτων

- Με βάση το περιεχόμενό τους / τη [θεματική] ενότητα μαθημάτων
- Με βάση το βαθμό υποχρεωτικότητάς τους για επιλογή και παρακολούθηση από τις φοιτήτριες

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση το Περιεχόμενό τους [α]

- Κατανομή σε πέντε (5)
[θεματικές] Ενότητες Μαθημάτων
 - 1. Παιδαγωγικών
 - 2. Ψυχολογίας & Κοινωνιολογίας
 - 3. Ιστορίας, Γλώσσας & Λογοτεχνίας
 - 4. Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας
 - 5. Τεχνών & Πολιτισμού

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση το Περιεχόμενό τους [β]

- **1. Ενότητα Παιδαγωγικών**
 - Μαθήματα παιδαγωγικής θεωρίας και πράξης
 - Εμβάθυνση στο σύνθετο φαινόμενο της παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας
 - Κατανόηση της πολυπλοκότητας του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος
 - Προσχολική Παιδαγωγική, Δραστηριότητες στο Νηπιαγωγείο, Κοινωνική Παιδαγωγική, Ειδική Αγωγή, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαίδευσης
- **2. Ενότητα Ψυχολογίας & Κοινωνιολογίας**
 - Μαθήματα που αναφέρονται στο ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού και στις ψυχολογικές διαστάσεις της αγωγής και της εκπαίδευσης
 - Μαθήματα που αναφέρονται στο κοινωνικό περιβάλλον και στις κοινωνικές διαστάσεις της αγωγής και της εκπαίδευσης
 - Μαθήματα που αναφέρονται στην εκπαιδευτική έρευνα
 - Σχολική, Αναπτυξιακή, Κοινωνική Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, Μεθοδολογία Έρευνας

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση το Περιεχόμενό τους [γ]

- **3. Ενότητα Ιστορίας, Γλώσσας & Λογοτεχνίας**
 - Οι ανθρωπιστικές επιστήμες και οι διδακτικές προσεγγίσεις τους στο Νηπιαγωγείο
 - Ιστορία και Ιστορικοί Τόποι, Γλώσσα και Γραμματισμός, Ιστορία Λογοτεχνίας, Παιδική Λογοτεχνία, Αφήγηση
- **4. Ενότητα Θετικών Επιστημών & Τεχνολογίας**
 - Οι Θετικές Επιστήμες και η Τεχνολογία και οι διδακτικές προσεγγίσεις τους στο Νηπιαγωγείο
 - Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Περιβάλλον, Τεχνολογία Η/Υ, Πληροφορική στην Εκπαίδευση
- **5. Ενότητα Τεχνών & Πολιτισμού**
 - Οι Τέχνες και Πολιτισμός και οι διδακτικές προσεγγίσεις τους στο Νηπιαγωγείο
 - Εικαστικές Τέχνες, Θέατρο, Κουκλοθέατρο, Δραματική Τέχνη, Κινητική Αγωγή, Δημιουργικός Χορός, Μουσική, Γλυπτική και Κατασκευές, Μουσειακή Εκπαίδευση, Ιστορία Τέχνης

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση την Υποχρεωτικότητά τους [α]

- Κατανομή σε τρεις (3) κατηγορίες
 - 1. Υποχρεωτικά
 - 2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά
 - 3. Επιλογής

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση την Υποχρεωτικότητά τους [β]

- **1. Υποχρεωτικά**

- Υποχρεωτική η επιλογή και παρακολούθησή τους από όλες τις φοιτήτριες / του φοιτητές
- Κατανέμονται στις πέντε [θεματικές] ενότητες μαθημάτων

•

•

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση την Υποχρεωτικότητά τους [β]

- **2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά**
 - Συνδεόμενα / προαπαιτούμενα της πρακτικής άσκησης
 - Το 30% του χρόνου κάθε μαθήματος προβλέπεται να διατίθεται για πειραματικές εφαρμογές
 - Σχεδιασμός δραστηριοτήτων στο Τμήμα, υλοποίηση σε νηπιαγωγείο, μικροδιδασκαλίες, βιντεοσκόπηση και αξιολόγησή τους
 - Υποχρεωτική η επιλογή και παρακολούθηση περιορισμένου αριθμού μαθημάτων ανά θεματική ενότητα μαθημάτων
 - δεν υπάρχουν σε όλες τις θεματικές ενότητες

Ταξινόμηση των Μαθημάτων με Βάση την Υποχρεωτικότητά τους [γ]

• 3. Επιλογής

- Κατανέμονται στις πέντε [θεματικές] ενότητες μαθημάτων
- Τα μισά περίπου επιλέγονται υποχρεωτικά ανά θεματική ενότητα, με προκαθορισμένη από τον Οδηγό Σπουδών αναλογία / κατανομή
- Τα υπόλοιπα επιλέγονται ανεξάρτητα από θεματική ενότητα [ελεύθερης επιλογής]
- Ανώτατο όριο φοιτητών / φοιτητριών κατά μάθημα για περισσότερο ισόρροπη κατανομή στα ποικίλα μαθήματα
- Μαθήματα επιλογής προσφέρονται / διατίθενται και από άλλα Τμήματα της Σχολής

Αριθμός Προσφερόμενων Μαθημάτων Ακαδημαϊκό Έτος 2012 -2013 [α]

[Θεματική] Ενότητα Μαθημάτων	Υποχρεωτικά	Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά	Επιλογής από το Τμήμα μας	Επιλογής από άλλα Τμήματα	Σύνολο Προσφε ρόμενων
Παιδαγωγικά	11	3	12	10	36
Ψυχολογία & Κοινωνιολογία	6	-----	11	12	29
Ιστορία, Γλώσσα & Λογοτεχνία	4	3	4	29	40
Θετικές Επιστήμες & Τεχνολογία	4	2	5	9	20
Τέχνες & Πολιτισμός	4	5	14	2	25
Σύνολο	29	13	46	62	150

Αριθμός Προσφερόμενων Μαθημάτων Ακαδημαϊκό Έτος 2012 -2013 [β]

Ενότητα Μαθημάτων	Υποχρεωτικά	Κατ' επιλογής Υποχρ	Επιλογής Τμήμα	Σύνολο Τμήμα	Ποσοστό Τμήμα	Επιλογής από άλλα	Σύνολο Προσφε
Παιδαγωγικά	11	3	12	26	29.54 %	10	36
Ψυχολογικών	6	-----	11	17	19,31%	12	29
Ιστορία, Γλ & Λογ	4	3	4	11	12.50%	29	40
Θετικές Επ & Τεχ	4	2	5	11	12.50%	9	20
Τέχνες & Πολιτισμό	4	5	14	23	26.13%	2	25
Σύνολο	29	13	46	88		62	150
Ποσοστό	32.95 %	14.77%	52.77%		100%		

Μαθήματα Ξένης Γλώσσας

- Προσφέρονται / διδάσκονται τέσσερις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες
 - Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά και Ιταλικά
- Επιλογή μίας ξένης γλώσσας από τις φοιτήτριες
- Υποχρεωτική η παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση τεσσάρων συνολικά μαθημάτων στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα σπουδών
- Μη συνυπολογισμός του βαθμού της ξένης γλώσσας στη διαμόρφωση του βαθμού του πτυχίου

Σεμινάρια

- Προσφέρονται δύο Σεμινάρια
 - Διεξάγονται από ομάδα μελών ΔΕΠ με συναφή γνωστικά αντικείμενα
 - Υποχρεωτική η σχεδόν ανελλιπή παρακολούθηση από όλες τις φοιτήτριες / τους φοιτητές
 - Συμμετοχή σε δραστηριότητες ή εργασίες
 - Δεν αποδίδεται βαθμός αλλά μόνο ECTS
- Θέματα Σεμιναρίων:
 - α) «*Τέχνη και πολιτισμός στην Εκπαίδευση*»
 - Ενότητα 'Τέχνες' / 6^ο εξάμηνο
 - β) «*Ετερότητα και εκπαιδευτική πράξη*»
 - Ενότητα 'Παιδαγωγικά' / 8^ο εξάμηνο

Πτυχειακή Διπλωματική Εργασία

- Προαιρετική / δυνητική η εκπόνηση πτυχειακής διπλωματικής εργασίας
 - Αντισταθμιστικά, απαλλαγή της φοιτητριάς / του φοιτητή από τρία μαθήματα επιλογής
- Σημαντική η εκπόνηση Πτυχειακής Εργασίας από τους ενδιαφερομένους για μεταπτυχιακές σπουδές
- Εκπονείται στη διάρκεια των 6^{ου} και 7^{ου} εξαμήνων
 - Επιβλέπων και Συνεπιβλέπων
-

Αντιστοίχιση Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων / Μέσων με Πιστωτικές Μονάδες [ECTS]

Μονάδες ECTS

- Μαθήματα
 - Υποχρεωτικά **4**
 - Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά **3.5**
 - Επιλογής **3.5**
- Σεμινάρια **2**
- Μαθήματα Ξένης γλώσσας **3**
- Πτυχιακή Διπλωματική Εργασία **10.5**
- Πρακτική Άσκηση **10**

Προϋποθέσεις / Απαιτήσεις για απονομή πτυχίου

[με βάση την αναπροσαρμογή του Μαΐου 2012]

- Παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση
 - 29 Υποχρεωτικών Μαθημάτων
 - 4 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών Μαθημάτων
 - 23 Μαθημάτων Επιλογής

 - 4 Μαθημάτων Ξένης γλώσσας
- Ανελλιπής [σχεδόν] παρακολούθηση & Συμμετοχή σε δραστηριότητες / εργασίες
 - 2 Σεμιναρίων
- Επιτυχής εκπόνηση
 - Πτυχιακής διπλωματικής εργασίας
 - Προαιρετική, με αντίστοιχη μείωση του αριθμού των μαθημάτων επιλογής κατά 3]
- Ανελλιπής και επιτυχής συμμετοχή στην
 - Πρακτική Άσκηση σε σχολικές μονάδες
- Συμπλήρωση **240 μονάδων ECTS** συνολικά

Κατανομή των Απαιτήσεων κατά Εξάμηνο Σπουδών [υποχρεωτικό αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών]

[με βάση την αναπροσαρμογή του Μαΐου 2012]

	Υποχρε - ωτικά	Κατ' Επιλογή Υποχρεω	Επιλογής	Σεμινάρια	Ξένης Γλώσσας	Πτυχιακή Εργασία	Πρακτική Άσκηση
1 ^ο Εξάμ	5		2		1		
2 ^ο Εξάμ	5		2		1		
3 ^ο Εξάμ	5		2		1		(+)
4 ^ο Εξάμ	5	1	1		1		(+)
5 ^ο Εξάμ	4	2	2				(+)
6 ^ο Εξάμ		1	7	1		[+]	(+)
7 ^ο Εξάμ	1		7			[+]	(+)
8 ^ο Εξάμ	4			1			+
Σύνολο	29	4	23	2	4		

Κατανομή των Απαιτούμενων Μαθημάτων κατά [Θεματική] Ενότητα

[με βάση την αναπροσαρμογή του Μαΐου 2012]

	Υποχρε - ωτικά	Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά	Επιλογής ανά Ενότητα	Ελεύθερης Επιλογής	Σύνολο	Ποσοστό
Παιδαγωγικά	11	1	3		15	26.78 %
Ψυχολογία & Κοινωνιολογία	6		2		8	14.29 %
Ιστορία Γλώσσα & Λογοτεχνία	4	1	2		7	12.50 %
Θετικές Επιστήμες & Τεχνολογία	4	1	2		7	12.50 %
Τέχνες & Πολιτισμός	4	1	2		7	12.50 %
Ανεξάρτητα από Θεμ. Ενότητα				12	12	21.43 %
Σύνολο	29	4	11	12	56	
Ποσοστό	51.78 %	7.14 %	19.65 %	21.43 %		100 %

Κατανομή των Απαιτούμενων Μαθημάτων κατά [Θεματική] Ενότητα

[συγκριτική αντιπαραβολή κατανομών του 2012 και του 2010]

	Υποχρε - ωτικά	Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά	Επιλογής ανά Ενότητα	Ελεύθερης Επιλογής	Σύνολο	Ποσοστό
Παιδαγωγικά	11/12	1	3/4		15/17	26.78 % 27.42 %
Ψυχολογία & Κοινωνιολογία	6/8		2/3		8/11	14.29 % 17.75 %
Ιστορία Γλώσσα & Λογοτεχνία	4	1	2/3		7/8	12.50 % 12.90%
Θετικές Επιστήμες & Τεχνολογία	4/5	1	2/3		7/9	12.50 % 14.52%
Τέχνες & Πολιτισμός	4/5	1	2/3		7/9	12.50 % 14.52%
Ανεξάρτητα από Θεμ. Ενότητα				12/8	12/8	21.43 % 12.90%
Σύνολο	29/34	4	11/16	12/8	56/62	
Ποσοστό	51.78 % 54.84%	7.14 % 6.45%	19.65 % 25.81%	21.43 % 12.90%		100 %

Διαπιστώσεις / Δυνατά Σημεία

- Ως θετικά στοιχεία του Προγράμματος Σπουδών θα μπορούσε να σημειωθούν:
 - Ευρύτατος διεπιστημονικός χαρακτήρας του προγράμματος
 - Συνεργασία με άλλα Τμήματα και ανταλλαγή μαθημάτων
 - Σημαντικό ποσοστό μαθημάτων επιλογής για επικέντρωση στους τομείς ενδιαφέροντος των φοιτητών / φοιτητριών
 - Έμφαση στον τομέα των τεχνών
 - Διοργάνωση σεμιναρίων
 - Στενή σύνδεση επιστημονικής γνώσης με εκπαιδευτική πράξη και συμμετοχή των φοιτητριών / φοιτητών στη ζωή του νηπιαγωγείου
 - Προσπάθεια για συνεχή άτυπη παρακολούθηση της ανταπόκρισης και αντιστοιχίας του προγράμματος προς τις επιστημονικές εξελίξεις, τις κοινωνικές ανάγκες και τις επαγγελματικές ανάγκες των αποφοίτων

Διαπιστώσεις / Αδύνατα Σημεία

- Διαπιστώσεις από την μέχρι τώρα εφαρμογή του Προγράμματος Σπουδών του 2010:
 - Υψηλός ο αριθμός των μαθημάτων που απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου
 - Δυσλειτουργίες λόγω των πολλών κατηγοριών και υποκατηγοριών στις οποίες ομαδοποιούνται τα μαθήματα
 - Προβλήματα λόγω υποστελέχωσης του Τμήματος, με ιδιαίτερα δυσοίωνες προοπτικές
 - Αναγκαστικές περικοπές μαθημάτων και αλληπάλληλες αναπροσαρμογές του προγράμματος σπουδών χωρίς αλλαγές στη δομή και τη φιλοσοφία του
 - Απουσία συστηματικής και θεσμοθετημένης παρακολούθησης της πορείας των αποφοίτων μας και της ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στις ανάγκες τους και στις ανάγκες της κοινωνίας

Προοπτιές

- Έναρξη διαδικασίας για ευρύτερη αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών
 - 6^η κατά σειρά από την ίδρυση του Τμήματος
- Κατευθυντήριοι άξονες:
 - Μείωση των απαιτούμενων για τη λήψη του πτυχίου μαθημάτων
 - Απλούστευση, λειτουργικότητα και ευελιξία του προγράμματος σπουδών
 - Ενίσχυση της συνεκτικότητας του προγράμματος και της αντιστοιχίας του με την αποστολή και τους στόχους του τμήματος
 - Επανεξέταση του χαρακτήρα επί μέρους μαθημάτων [πχ βαθμός υποχρεωτικότητας] και του περιεχομένου του Προγράμματος Σπουδών συνολικότερα

